

[Ole Vig Jensen]

styrke og forbedre rammerne for voksenundervisningen og folkeoplysningen også skal afsættes nogle penge, så det må nødvendigvis komme til at koste noget, hvis vi skal leve op til målsætningen. Men det er lige så rigtigt, at det også er muligt inden for de eksisterende rammer at forbedre netop mulighederne for voksenundervisningens og folkeoplysningens udfoldelse.

Der er nogle ordførere, der selvfølgelig har været fristet over evne til at minde om, at mit parti så sent som i denne måned – eller var det i den sidste? Fru Jytte Andersen havde i hvert fald uorden i datoerne, så dem vil jeg ikke hæfte mig stærkt ved – medvirke til besparelser og det, man kunne kalde indskrænkninger i den samlede voksenundervisning. Ja, det medgiver jeg. Det er heller ikke forkert, som én sagde, at det ansvar har vi påtaget os såvel under tidligere regeringer som under denne. Men der behøver nødvendigvis ikke at være nogen sammenhæng. Det ville være angribeligt, hvis vi af hensyn til øjeblikkelige økonomisk begrundede årsager skulle afholde os fra at gøre os forestillinger og tanker om, hvordan vi skulle indrette os på fremtiden. Det er måske i virkeligheden det, der så ofte er dette tings fejl, at vi bliver hængende i øjeblikket og beskæftiger os med alle de nærliggende og ofte barske problemer, så vi aldrig får tid til at kigge længere frem. Det har været vort ønske med dette forslag, og jeg har noteret mig med endda stor tilfredshed, at alle ordførerne er af samme opfattelse, at det både er ønskeligt og nødvendigt med den samfundsudvikling, vi kender, og som vi ved vil fortsætte, at gøre os overvejelser om, hvordan vi kan udvikle og styrke voksenundervisningen og folkeoplysningen. Så langt synes jeg der er en glædelig overensstemmelse mellem os, der godt vil slå et slag for denne sag. Jeg mener, det er til at leve med de øjeblikkelige begrænsninger og besparelser på området, samtidig med at vi søger at udforme retningslinjer for en udbygning af området.

En hel del af ordførerne hæftede sig specielt – og det gjorde ministeren også – ved spørgsmålet om uddannelsesorlov og uddannelsesstøtte til voksne. Her ligger det klart, som det også er formuleret i forslaget, at vi forestiller os, at der må ske en gradvis udbygning. Men det er jo en kendsgerning, at vi allerede i dag på en række områder har

støtte. Der eksisterer støtteformer til voksne – også i form af det, der kaldes betalt frihed til uddannelse – som i hvert fald må give alle stof til eftertanke, fordi der er grupper i samfundet, der ikke har de muligheder for at kunne frigøre sig fra deres arbejde og få de samme muligheder for at udnytte velfærdssamfundets uddannelsesstilbud, som en række andre grupper har. Derfor mener jeg, det er relevant at søge etableret en uddannelsesfond. Jeg er enig med undervisningsministeren i, at her har arbejdsmarkedets parter for det første en særlig interesse, men også særlige muligheder. Jeg synes, der er meget mening og fornuft i for fremtiden i højere grad at konvertere mulige lønforhøjelser til i stedet for at være forbedringer, når det gælder muligheden for at modtage uddannelse. Men jeg mener også, det er nødvendigt, at det offentlige for sit vedkommende yder en del af midlerne. Derfor går forslaget netop ud på, at det må være i et samspil mellem arbejdsmarkedets parter og det offentlige, at vi får afsat de nødvendige midler til etableringen af en uddannelsesfond.

De, der har været skeptiske over for denne del af forslaget, må ikke glemme, at vi lever i en tid med meget stor arbejdsløshed, hvor vi bruger meget betydelige midler til arbejdsløshedsunderstøttelse. Alle ved jo, og mange beklager det, at det er en anvendelse af midlerne, som er yderst passiv og meget lidt befordrende – hverken for den enkelte eller for samfundet. I den udstrækning det er os muligt at konvertere passiv arbejdsløshedsunderstøttelse til noget mere aktivt, herunder bl.a. at dygtiggøre sig med henblik på fremtiden, må det være noget, vi alle sammen kan slutte op om. Vi ved, at det er der betydelige praktiske problemer med nærmere at få udformet, men det skal ikke forhindre, at vi sætter den opgave foran os. Det er en af de ting, jeg synes vi med god grund kan se på i udvalgsarbejdet.

Ministeren skulle hilse – jeg tror, han sagde hjemmefra, det var altså undervisningsministeriet – og sige, at den del af forslaget, der gik på den erhvervsrettede undervisning, var noget svagt placeret i forslaget. Det vil jeg ikke helt afvise, men jeg synes, det er rigtigt at gøre opmærksom på, som det blev sagt af en af ordførerne, at der allerede i dag bruges langt, langt større midler på de faglige ud-